

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/158210,O-bohaterach-fotografii-Henryka-Smigacza-na-konferencji-Archiwum-IPN-24-stycznia.html>
2022-06-25, 06:45

O bohaterach fotografii Henryka Śmigacza na konferencji Archiwum IPN - 24 stycznia 2022

Na zaproszenie Archiwum IPN do Instytutu przybył wyjątkowy gość - Stefan Piątkowski, brat Barbary Niemiec z d. Piątkowskiej, bohaterki jednej z opublikowanych przez nas w mediach społecznościowych fotografii autorstwa Henryka Śmigacza.

Stefan Piątkowski prezentuje wydawnictwo ze zdjęciem siostry – Barbary – 24 stycznia 2022. Fot. Katarzyna Adamów (AIPN)

Dyrektor AIPN Marzena Kruk, Stefan Piątkowski i Joanna Dardzińska. Fot. Katarzyna Adamów (AIPN)

Rodzinny album Stefana Piątkowskiego. Fot. Katarzyna Adamów (AIPN)

Stefan Piątkowski podczas rozmowy z Joanną Dardzińską – 24 stycznia 2022. Fot. Katarzyna Adamów (AIPN)

W sierpniu 2021 r. zwróciliśmy się z apelem do internautów i mediów, prosząc o pomoc w identyfikacji osób przedstawionych na jednym ze zdjęć z pozyskanej do Archiwum IPN kolekcji Henryka Śmigacza. Na tej zupełnie wyjątkowej fotografii widzimy rodziców z nowo narodzonym dzieckiem. Radość rodziców, spokój dziecka i czysta biel becika kontrastują z morzem ruin w tle.

Fot. z kolekcji Henryka Śmigacza

Występując z apelem, wiedzieliśmy jedynie, że zdjęcie wykonano w Warszawie, prawdopodobnie podczas powstania warszawskiego, nie znaliśmy jednak okoliczności i miejsca jego wykonania ani personaliów osób ujętych w kadrze.

W listopadzie opublikowaliśmy na profilu Facebook Archiwum IPN kolejne zdjęcie z kolekcji Henryka Śmigacza, przedstawiające parę uśmiechniętych młodych ludzi, i przypomnieliśmy o poprzedniej fotografii. Publikacja odbiła się szerokim echem w mediach. Skontaktowali się wówczas z Archiwum Stanisław Niemiec i Stefan Piątkowski, syn i brat kobiety przedstawionej z niemowlęciem na ręku.

Dzięki nim wiemy dziś, że fotografia przedstawia Barbarę Niemiec (wówczas: Bartoś) z d. Piątkowską z mężem Bolesławem Bartosiem i córką Jadwigą. Zdjęcie zrobiono przy barykadzie na placu Grzybowski. Rodzina mieszkała wówczas na ul. Próżnej 9 w Warszawie, gdzie w piwnicy przyszła na świat mała Jadwiga.

Pan Stefan Piątkowski zgodził się opowiedzieć o losach swojej siostry i rodziny przedstawionej na zdjęciu. Barbara Piątkowska jako młoda dziewczyna w kwietniu 1941 r. została wywieziona na roboty przymusowe do Niemiec. Początkowo pracowała w fabryce amunicji, następnie w fabryce obuwniczej. W lipcu 1942 uciekła z robót i dotarła do Warszawy, gdzie wyszła za mąż. Cały czas była zagrożona aresztowaniem. Zmiana nazwiska udaremniła jej aresztowanie i ponowną wywózkę. Córka Barbary, Jadwiga, urodziła się 28 sierpnia 1944 r. Pan Stefan wspominał, że podczas porodu trwało bombardowanie i nad siostrą, w celu ochrony przed osypującym się tynkiem, trzymano rozpięty koc... Barbara, jej mąż i córka, szczęśliwie przeżyli powstanie. Trafili do obozu w Pruszkowie. Barbara przekazała córkę mężowi, by uchronić go przed represjami. Sama trafiła do transportu do Niemiec, jednak w okolicach Częstochowy udało się jej uciec i połączyć z rodziną. Po wojnie powrócili do Warszawy i zamieszkali na Próżnej.

Bardzo dziękujemy panu Stefanowi Piątkowskiemu za wizytę w Archiwum i za podzielenie się z nami i z zaproszonymi mediami tak wzruszającą historią swojej rodziny. Nasz gość pokazał też album pięknych rodzinnych zdjęć siostry i siostrzenicy. Po spotkaniu z udziałem mediów zaprosiliśmy pana Stefana do zwiedzenia pracowni konserwacji, digitalizacji i magazynu archiwalnego, gdzie mógł zobaczyć, w jaki sposób zabezpieczamy, skanujemy i przechowujemy archiwalia.

Historia rodziny Barbary Niemiec z d. Piątkowskiej, tak osobista i niepowtarzalna, jest też typowa dla losów tysięcy warszawiaków z jej pokolenia. Uchwycona w kadrze chwila rodzinnego szczęścia budzi pozytywne emocje. Tego typu fotografie podczas powstania były wykorzystywane w gazetkach ściennych i powstańczej prasie, budziły wolę przetrwania i dawały nadzieję. Dzisiaj pozwalają nam poznać wielką historię naszej stolicy przez pryzmat osobistych losów jej mieszkańców.

► [Więcej o kolekcji Henryka Śmigacza na portalu archiwumpamieci.pl](https://www.archiwumpamieci.pl)